

[Erik Andersen (Fr.borg amt).]

der efter de faglige organisationers opfattelse fremmer den målsætning, som en flerhed af de faglige organisationers medlemmer har tilsluttet sig efter demokratiske behandlinger på repræsentativt sammensatte kongresser.

Vi finder, at gennemføres forslaget, vil det også yderligere belaste netop den del af befolkningen, som de faglige organisationer og socialdemokratiet varetager interesserne for, idet hovedparten af de bidrag, der kommer, kommer gennem kontingenter, gennem en solidarisk indsats, hvorimod andre organisationer og andre partier har helt anderledes mulighed for fra velstående virksomheder og enkeltpersoner at modtage tilskud.

Vi vil altså afvise lovforslaget og gør det med henvisning til, at vi ønsker at understrege og støtte enhver bestræbelse, der fremmer det repræsentative demokrati.

Bay (FP):

Jeg skal på mit partis og egne vegne give en uforbeholden tak til forslagsstillerne til dette lovforslag. Jeg vil gå så vidt, at jeg vil udtrykke ønske om, at jeg havde været medforlagsstiller.

Når jeg nævner det, er det, fordi jeg personligt igennem snart 40 år, i hvert fald det meste af tiden har været nødt til at betale til et politisk parti, hvis anskuelser jeg ikke har delt, anskuelser og følelser, der langsomt, men sikkert har været mig stærkere og stærkere imod i samme takt, som magten inden for dette parti, der her imod min vilje med mine penge er blevet støttet, er overtaget af mennesker, der er oprindelsen så totalt fjernt, overtaget af mennesker, der hæmningsløst rager til sig på bekostning af dem, der egentlig står som grundstøtte for det pågældende parti og står som grundstøtte for den organisation, der yder den økonomiske støtte og tvangsudskriver beløbene dertil.

Det er ganske givet, som der står i lovforslaget og bemærkningerne, at der skal åbnes adgang for, at folk frivilligt kan betale bidrag til det pågældende parti og dets blad.

Når det bliver nævnt, at man frygter konsekvensen af, at enkeltpersoner og enkeltorganisationer kan yde bidrag, store bidrag til andre politiske partier, men ikke til det pågældende parti, så forstår jeg det ikke, når man tænker på, at det pågældende

parti er landets største og der er et gammelt ord, der hedder: mange bække små gør en stor å. Det ligger vel ikke sådan, at disse mange små bække er tilmudret, er forurennet ligesom de rigtige bække i dette land?

Det ligger vel ikke sådan, at der efterhånden ikke mere er et ønske om at betale på grund af en selvopgivenhed, af en mistet tro på, at det er den vej, man skal? Jeg har indtryk af det i de mange forsamlinger, hvor jeg har deltaget i debatten derom. Jeg kan nævne et enkelt eksempel, hvor vores formand i fagforeningen i Esbjerg kom hjem og fortalte, at han nu havde været med til at bevilge 30 mill. kr. i lån til Aktuelt. Det er meget godt med repræsentative pligter og repræsentative afgørelser, men hedder det dog ikke i demokratiet, at man først skal ud og hente tilslutningen til disse afgørelser? Så er det ganske givet, at vores formand i Esbjerg ikke havde fået denne bevilling.

Karlskov Jensen (V):

Sigtet med det lovforslag, vi her behandler, kan vi fra venstres side tiltræde. Det er jo ikke synspunkter, der er os fremmede, tværtimod. Justitsministeren har allerede nævnt, at venstre her i tinget har fremsat et næsten ligelydende forslag i 1967 og genfremsat det i 1968, desværre uden at man dengang fik tilstrækkelig tilslutning, og uden at forslaget blev færdigbehandlet. Men det strider stadig imod vor opfattelse i venstre, at mennesker faktisk som følge af tvungent medlemskab af en interesseorganisation kan tilpligtes at yde bidrag til politisk virksomhed og til en politisk presse, hvis mål er i strid med deres interesse og i strid med deres overbevisning.

Vi anser det for en fundamental menneskeret, at der er fuld frihed til at organisere sig. Men samtidig må den reelle frihed til at bestemme, hvilket politisk parti man vil støtte og yde bidrag til, også tilsikres den enkelte. Et politisk demokrati må sikre mennesket dets politiske rettigheder, men også sikre dets politiske frihed så langt, som det er muligt.

Forslaget her anfægter ikke organisationernes mulighed for eller ret til at støtte et eller flere politiske partier eller til at samvirke med dem, men går jo ud på, at bidrag til politiske formål skal være frivillige, og at sådanne beløb kun må opkræves hos det